

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande

Minister

Harry Jansson

Föredragande

Naturvårdsintendent

Maija Häggblom

Justerat

Omedelbart

Nr 108

Upphävande av beslut om inrättande
av Bogskär naturreservat i Föglö,
Kökar och Lemlands kommun.

ÅLR 2023/7985

243 S4

Beslut

Landskapsregeringen beslutar undanröja miljöbyråns beslut nr 83, ärende nr 105 av 7.12.2023, S4, ÅLR 2023/7985. Landskapsregeringen förbjuder i enlighet med 48 § förvaltningslagen för Åland (2009:8) verkställigheten av beslutet tills vidare. Nytt beslut i ärendet fattas efter att ytterligare beredning av ärendet har slutförts.

Motivering

Landskapsregeringen konstaterar att beslutet ska rättas som sakfel enligt 45 § förvaltningslagen för Åland (2009:8) eftersom beredningen av ärendet konstaterats klart bristfällig. Vid beredningen har den havsplan (S421P01) som fastställdes av landskapsregeringen 18.3.2021 inte beaktats, **bilaga 1 S423E86**. Dessutom har konsekvenserna för de företag som av landskapsregeringen beviljats undersökningsrätt inom stora delar av området (S422E43) inte utretts och de berörda företagen har inte heller hörts, **bilaga 2 S423E86**. Inte heller Ålands yrkesfiskare r.f., har hörts. Vidare behöver det ytterligare utredas hur vissa lagstadgade rättigheter och rättigheter som grundar sig på internationella avtal ska beaktas. Landskapet Åland äger hela vattenområdet, varför det inte finns någon annan part i ärendet som påverkas av detta beslut.

Antecknas till protokollet att föredragande tjänsteman naturvårdsintendent Maija Häggblom, i enlighet med 6 § landskapslagen om ärendenas handläggning i landskapsregeringen, anmäler skiljaktig mening i ärendet enligt **bilaga 3 S423E86**.

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, FK, AR, CW

Frånvarande
AH

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Alfons Röblom

Protokollförelse
Vik. vattenbiolog
Stefan Husa

Nr 1

Antagande av havsplan för Åland
ÅLR 2019/6446

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att anta havsplan för Åland enligt **bilaga 1 S421P01**. Syftet med planen är att främja en hållbar användning, utveckling och tillväxt samt bidra till god vattenkvalitet och god miljöstatus. Havsplanen har tagits fram enligt bestämmelserna i 5 kap. 24a och 24b §§ vattenlag (1996:61) för landskapet Åland. Bestämmelserna om havsplanering har införts i den åländska lagstiftningen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU om upprättandet av en ram för havsplanering. Enligt bestämmelserna i vattenlagen och direktivet ska planen antas senast den 31 mars 2021.

Havsplanen träder i kraft 22.03.2021 och uppdateras minst vart sjätte år.

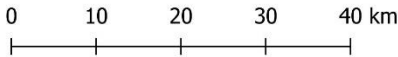
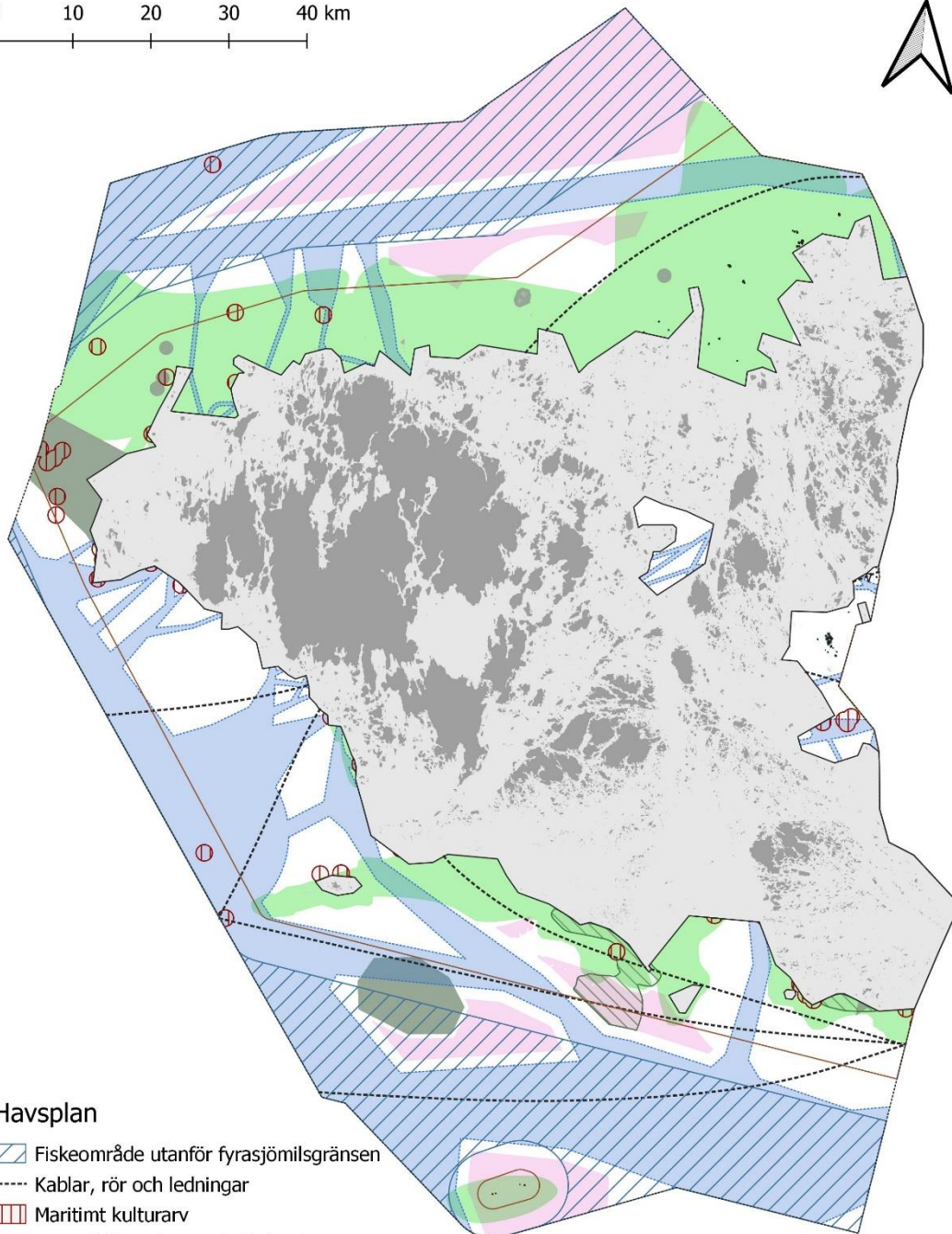
Havsplan för Åland har skala 1:200 000.

Till havsplanen hör:

- Havsplan
  - Förklaring till markeringar i havsplanen
-

Havsplan

0 10 20 30 40 km

Havsplan

- Fiskeområde utanför fyrasjömilgränsen
- Kablar, rör och ledningar
- Maritimt kulturarv
- Potentiell havsbaserad vindkraft
- Potentiellt vattenbruk
- Sjöfartsområden
- Skyddsområden
- Värdefull natur, kultur och miljö

Administrativa gränser

- Privata vatten
- Kustvattenlinje
- Yttre gräns för landskapet Åland

Förklaring till markeringar i havsplanen

Administrativa gränser

Privata vatten

I havsplanen markeras området som är innanför byrågången som "Privata vatten". Området utanför markeringen är så kallade allmänna vatten och dessa områden förvaltas av landskapsregeringen. Inom landskapet Åland är den största delen av kustvattnen privatägda. De privatägda vattnen omfattas av den kommunala planeringen och ingår inte i havsplanen.

Kustvattenlinje

Till kustvatten räknas kust- och havsområden som är en sjömil utanför baslinjen. Baslinjen definieras utifrån baspunkterna som finns beskrivet i förordningen om tillämpningen av lagen om gränserna för Finlands territorialvatten.

Yttre gräns för landskapet Åland

Markeringen visar yttre gränsen för landskapet Åland.

Fiske

På allmänna vatten (d.v.s. alla kust- och havsområden som ej är privatägda) är grundregeln att den som är bosatt på Åland har rätt att bedriva husbehovsfiske. Oberoende av hemort har var och en rätt att bedriva handredskapsfiske och trolling. Med handredskapsfiske avses allt mete, fiske med spö och pilkfiske. Åländska yrkesfiskare får bedriva fiske i enlighet med gällande regelverk för sådant fiske.

Inom de åländska territorialvattnen får åländska yrkesfiskare bedriva fiske så länge som de följer gällande regelverk inklusive fastställda fiskekvoter.

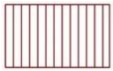

Fiskeområdet utanför fyra sjömilgränsen.

Från och med fyra sjömil utanför baslinjen får finländska och svenska fiskeflottan fiska, så länge som de följer gällande kvoter. Området runt Bogskär avviker dock genom att området sträcker sig in till en linje 3 sjömil utanför baslinjen. Utanför 12 sjömilgränsen, som är utanför åländska territorialvattnet, får övriga Östersjöländers yrkesfiskare fiska så länge de följer gällande kvoter. Övriga Östersjöländers yrkesfiskare får således ej fiska inom åländska vatten. Medlemsstaterna har rätt att besluta om fiske inom 12 sjömilgränsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning EU nr 1380/2013 om gemensamma fiskeripolitiken. Åland önskar fördjupat samarbete med angränsande regioner om de gemensamma naturresurserna.

Kablar, rör och ledningar

I havsplanen ges en schematisk överblick över de viktigaste förbindelserna för kablar, rör och ledningar på de åländska allmänna vattnen. Markeringen visar således inte de exakta sträckningarna utan visar översiktligt var det finns viktiga anknypningar till de angränsande regionerna.

Maritimt kulturarv

I havsplanen markeras dokumenterade vrak med 1 km buffert. Markeringen ämnar till att visualisera förekomsten av vrak på allmänna vatten som har dokumenterats och kartlagts av landskapsregeringens kulturbyrå.

Potentiell havsbaserad vindkraft

I havsplanen markeras områden där det i nuläget bedöms mest lämpligt att placera havsbaserad vindkraft (Offshore Wind Farm, OWF). Vid projektering av havsbaserad vindkraft ska förutsättningarna för sjötrafikens säkerhet beaktas och eventuella konsekvenser för bl.a. fartygsradar och sjötrafikledningens radarövervakning.

För att hitta samexistensmöjligheter bl.a. mellan havsbaserad vindkraft och andra verksamheter, överlappar markeringen för havsbaserad vindkraft delvis med fiskemarkeringen och natur, kultur och miljömarkeringen. Det är upp till verksamhetsutövaren under projekteringen att hitta lösningar mellan havsbaserad vindkraft och andra verksamheter.

Finlands försvarsministerium har påtalat att det är problematiskt om vindkraft etableras på de områden söder om Åland som finns i havsplanen. Det kommer att krävas ytterligare utredningar och mer detaljerade yttranden av försvarsmakten för att klargöra om vindkraftsprojekt söder om Åland kan inledas.

På kartorna markeras de områden som bedöms mest lämpliga utifrån följande kriterier:

- Djupet ska vara mellan 10–70 m
- Vindförhållanden ska vara goda med en medel vindhastighet på 8 m/s 100 m ovanför havsytan.
- Området mindre än 5 km² markeras inte i havsplanen

På kartorna har ej markerats områden om de överlappar med följande kriterier:

- Sjöfartsområden med en 1,5 km buffert
- Kulturella landskap (Holmar av krononatur) med en 3 km buffert
- FINIBA områden med en 500 m buffert
- IBA områden med en 500 m buffert
- Skyddsområden med en 500 m buffert
- Maritima vrak med en 1 km buffert
- Fritidsbyggnader med en 10 km buffert

- Bostadsbyggnader med en 15 km buffert
- Fyr med en 1 km buffert
- Flyttfågelområden

Observera att förslagen till placering är riktgivande. Den exakta placeringen av vindkraftverk kan bestämmas först efter noggranna undersökningar av t.ex. bottenkvalitet, växt- och djurliv, eventuell förekomst av vrak etc. Det betyder att det kan tillkomma områden inom de nu markerade områdena där det inte blir tillåtet att placera vindkraftverk. På motsvarande sätt kan det tillkomma områden utanför de nu markerade områdena där det blir tillåtet att anlägga vindkraftverk, om undersökningar visar att det inte strider mot andra behov och annan användning.

Potentiella områden för vattenbruk

En hållbar fiskodling bedöms fortsättningsvis som viktig för det åländska samhället. Att havsplanen inte markerar potentiella fiskodlingsområden i nuläget innebär inte att framtida möjligheter utesluts. Det saknas i dagsläget underlag, såsom landskapsregeringens lokaliseringsplan, som skulle möjliggöra fiskodling på allmänna vatten. En lokaliseringsplan tas fram av landskapsregeringen, i nära samråd med näringen och andra berörda aktörer.

Algodling har potential till att bli en ny näring inom nära framtid och havsplanen föreslår därmed områden till möjliga områden för makroalgodlingar. I havsplanen markeras områden som identifieras som mest lämpliga för odlingar av makroalger (blåstång och *Ulva*). De markerade områdena är platser där antingen blåstången eller *Ulva* har störst produktionspotential eller störst potential för näringsupptag i åländska havsområden. Områdena markeras utifrån resultatet av ett EU-finansierat projekt vars målsättning var att identifiera lösningar till att odla alger i Östersjön på ett hållbart sätt. ([EU projekt GRASS](#)). Sjöfartsområden har en 1500 m skyddsbuffert där områden för potentiellt vattenbruk av algodling inte markeras.

Sjöfart

I havsplanen markeras viktiga områden för sjöfart inom de åländska allmänna vattnen. Med hjälp av att viktiga sjöfartsområden markeras i havsplanen kan man bidra till fungerande, säkra och ekologiskt hållbara sjötransportvägar.

I de markerade sjöfartsområdena på allmänna vatten ingår:

Farleder och farledsområden. Befintliga farleder markeras med en 250 m bred buffert (d.v.s. med en totalbredd på 500 m). Beslut om, och drift och underhåll av, grunda farleder och farledsområden (max djup 4.1) sköts av landskapsregeringen. Beslut om, och drift och underhåll av, djupare farleder sköts av riksmyndigheterna Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket.

IMO områden. Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) har definierat viktiga trafikområden i åländska

havsområden. Inom dessa området har markerats bl.a. trafikseparation, områden där man bör vara extra uppmärksam (precautionary areas) och s.k. djuphavsfarleder och trafikleder.

Övriga viktiga sjöfartsområden. På basis av AIS-data markeras områden utanför farleder, farledsområden och IMO områden där det förekommer 150 fartyg/år eller mera av maritim trafik. Markeringarna har gjorts på basis av HELCOM:s sjöfartsdensitetsanalys samt AIS linjedata för år 2019 som har erhållits från HELCOM.

Efter samråd med de ansvariga riksmyndigheterna föreslås i havsplanen att sjöfarten runt Åland dirigeras till särskilt utpekade korridorer. Uppdelningen medger smidigare etablering av andra verksamheter, tex havsbaserad vindkraft.

Skyddsområden

Åland har godkänt och anslutit sig till Konventionen om biologisk mångfald. Enligt konventionen ska parterna skydda minst 10 % av sina kust- och havsområden. EU har som mål att 30 % av land och vatten ska vara skyddade tills år 2030. Målsättningen om 10 % skydd har slagits fast i den åländska utvecklings- och hållbarhetsagendan. Enligt det strategiska utvecklingsmålet "Ekosystem i balans och biologisk mångfald" ska minst 10 % av kust- och havsområdena vara skyddade år 2030. Åland har i nuläget skyddat 2,8 % av sina vattenområden. Det pågår ett arbete att kartera och identifiera havsområden och undervattensnatur av högt värde som underlag för att skydda områden enligt målsättningen. Ett förverkligande skulle bidra till att Åland således uppfyller såväl utvecklings- och hållbarhetsagendan mål som mål 14 i FN:s Agenda 2030 om bevarande och nyttjande av kust och havsområden och de marina resurserna på ett hållbart sätt.

I havsplanen markeras skyddsområden på allmänna vatten för de områden som landskapsregeringen redan fastställt som skyddade områden. Skyddsområdesmarkeringen består av en sammansättning av:

- Naturresevat
- Natura 2000-områden
- HELCOM-skyddsområden (Baltic Sea Protected Areas, BSPA)
- RAMSAR
- Fågelskyddsområden

Värdefull natur, kultur och miljö

Markeringen fungerar som en sammanställning av flera viktiga natur-, kultur- och miljövärden på allmänna vatten. De markerade områdena är viktiga för ålänningarna bl.a. för husbehovsfiske, småskaligt yrkesfiske, jakt, rekreation, kulturarv och turism. Det är viktigt att dessa områden bevaras för ålänningarna och de lokala behoven. Det immateriella kulturarvet bör värnas i dessa områden. Storskaliga industrier eller storskaliga exploaterande verksamheter rekommenderas inte att tillåtas i dessa områden, om de riskerar att påverka naturen, miljön eller lokala behoven negativt. Nedan definieras vad markeringen innehåller för information.

Internationellt och nationellt viktiga fågelområden

Inklusive FINIBA- och IBA områden. Områdena är viktiga för flyttfåglar, häckning och rastplatser. Områdena är identifierade av BirdLife Finland, där bland annat Ålands fågelskyddsförening ingår. Områdena är speciellt viktiga för skyddsvärda arter och internationellt viktiga biodiversitetsområden.

Sälområden

Områdena är viktiga densitetsområden för bl.a. gråsäl. Områdena baserar sig på Finlands naturresursinstitutets karteringar av gråsälsdensitet och inom områdena förekommer så kallade "sälbådor/sälhällar" som är viktiga för gråsälen. Marina däggdjur är bl.a. känsliga för undervattensbuller.

Undervattensbiotop för rödalg och blåstångssamhällen

Områdena är identifierade med hjälp av dokumenterade förekomster av djupa blåstångsbälten eller artrika rödalgssamhällen. Både blåstången och rödalgssamhällena är essentiella för fisklek och uppväxt och bidrar till hälsosamma fiskebestånd. Båda ekosystem är känsliga för övergödning.

Värdefulla undervattensområden

Områdena innefattar rika förekomster av undervattensrev och revmiljöer. Dessa områden är känsliga för mänskliga aktiviteter bl.a. för undervattensbuller och övergödning. Områdena har varierande bottenstruktur och det hårda bottenmaterialet och rika rödalgssamhällena gynnar också strömmingslek. De djupare områdena kan även erbjuda viktiga områden för torsk. Områdena innefattar även viktiga områden runt häckningsskar bl.a. för direktivarterna fisk- och silvertärna. Eftersom områdena är relativt ostörda fungerar de överlag som viktiga områden för flera fågelarter.

Fisklek och uppväxtområden

De markerade områdena i sig är en sammanställning av information som landskapsregeringens fiskeribyrå har samlat från diverse studier och modeller som är potentiellt viktiga för fisklek och uppväxt.

Områden med naturvärden

Utifrån en vetenskaplig analys där bästa tillgängliga information och kunskap om undervattens naturvärden identifierades områden med hög artmångfald, minimal påverkan av mänskligt tryck och områden som skulle kunna tänkas vara värdefulla att bevara för ekosystemtjänster. Från de områden som identifierats i analysen att vara värdefulla att bevara har man valt att markera ett heltäckande område nordväst/norr om Åland som innefattar flera mindre områden tillsammans. Området nordväst/norr om Åland har markerats utifrån att området har befintligt data från undervattenskarteringar, d.v.s. man kan bekräfta analysresultatet med underliggande data. Området med naturvärden som identifierades med hjälp av analysen har även minimal påverkan av exploaterande verksamheter, samtidigt som det förekommer hög biodiversitet och minimal påverkan av andra negativa miljöeffekter. Det är därmed viktigt att området bevaras för att gynna nuvarande och framtida åländska befolkningen och lokala behoven.

Kultur och natur

Markeringen syftar till områden som innehar viktig anknytning till kulturhistoriska skär och holmar samt viktiga områden för flera fågel och marina arter. Området som markeras i förslaget är viktigt för allmänheten och lokalbefolkningen, innehar kulturhistoriska värden, och är viktigt för bl.a. småskaligt yrkesfiske, husbehovsfiske, jakt, rekreation, turism och naturen.

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Alfons Röblom

Föredragande
Byråchef
Jacob Nordlund

Justerat
Omedelbart

Nr 65

Beslut gällande samtycke att utföra undersökningar på
landskapet Ålands allmänna vattenområden.

ÅLR 2022/3914

182 S4

UBV Noatun Åland Södra Kb har 13.05.2022 inkommit med en ansökan om vattenägaren landskapet Ålands samtycke till att utföra inledande studier och undersökningar på landskapet Ålands södra vattenområden i samband med planering av storskalig havsbaserad vindkraft.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen ge sitt samtycke till att UBV Noatun Åland Södra Kb får utföra undersökningar på de i havsplanen för havsbaserad vindkraft utpekade områdena, **bilaga 1 och 2**, i enlighet med de villkor som framgår av principbeslut [S422P02] **bilaga 3**. Därtill får undersökningar utföras på allmänt vatten, **bilaga 4a och 4b**, nödvändiga områden för möjliggörandet av anslutningar och energidistribution.

Motivering

I egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen har landskapsregeringen enligt 3 § 2 kap. vattenlagen rådighet över de allmänna vattnen, det vill säga de landskapsägda vatten (1 § lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13)) som ligger utanför byrågång.

Landskapsregeringen har i havsplanen pekat ut de områden som bedöms vara lämpade för havsbaserad vindkraft. Planen beskriver "den rumsliga och tidsmässiga utbredningen av relevanta befintliga och framtida verksamheter, intressen och användningsområden". Syftet är att främja en hållbar användning, utveckling och tillväxt samt bidra till god vattenkvalitet och god miljöstatus. Samtycke till undersökningar ges därav primärt på dessa områden, men även på de områden på allmänt vatten som kan utgöra exempelvis kabelkorridorer.

Lagrum

Vattenlag för landskapet Åland (1996:61)

Lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (1966:13)

Nr 66

Beslut gällande samtycke att utföra undersökningar på landskapet Ålands allmänna vattenområden.

ÅLR 2022/3915

183 S4

UBV Noatun Åland Norra Kb har 13.05.2022 inkommit med en ansökan om vattenägaren landskapet Ålands samtycke till att utföra inledande studier och undersökningar på landskapet Ålands norra vattenområden i samband med planering av storskalig havsbaserad vindkraft.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen ge sitt samtycke till att UBV Noatun Åland Norra Kb får utföra undersökningar på de i havsplanen för havsbaserad vindkraft utpekade områdena, **bilaga 1 och 2**, i enlighet med de villkor som framgår av principbeslut [S422P02] **bilaga 3**. Därtill får undersökningar utföras på allmänt vatten, **bilaga 4a och 4b**, nödvändiga områden för möjliggörandet av anslutningar och energidistribution.

Motivering

I egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen har landskapsregeringen enligt 3 § 2 kap. vattenlagen rådighet över de allmänna vattnen, det vill säga de landskapsägda vatten (1 § lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13)) som ligger utanför byarågång.

Landskapsregeringen har i havsplanen pekat ut de områden som bedöms vara lämpade för havsbaserad vindkraft. Planen beskriver "den rumsliga och tidsmässiga utbredningen av relevanta befintliga och framtida verksamheter, intressen och användningsområden". Syftet är att främja en hållbar användning, utveckling och tillväxt samt bidra till god vattenkvalitet och god miljöstatus. Samtycke till undersökningar ges därav primärt på dessa områden, men även på de områden på allmänt vatten som kan utgöra exempelvis kabelkorridorer.

Lagrum

Vattenlag för landskapet Åland (1996:61)

Lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (1966:13)

Nr 67

Beslut gällande samtycke att utföra undersökningar på landskapet Ålands allmänna vattenområden.

ÅLR 2022/5532

184 S4

Svea Vind Offshore AB har 22.06.2022 inkommit med en intresseanmälan till Ålands landskapsregering för att undersöka vattenområden som är lämpliga för storskalig havsbaserad vindkraft gällande Sunnavind projektområdet

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen ge sitt samtycke till att Svea Vind Offshore AB får utföra undersökningar på de i havsplanen för havsbaserad vindkraft utpekade områdena, **bilaga 1 och 2**, i enlighet med de villkor som framgår av principbeslut [S422P02] **bilaga 3**. Därtill får undersökningar utföras på allmänt vatten, **bilaga 4a och 4b**, nödvändiga områden för möjliggörandet av anslutningar och energidistribution.

Motivering

I egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen har landskapsregeringen enligt 3 § 2 kap. vattenlagen rådighet över de allmänna vattnen, det vill säga de landskapsägda vatten (1 § lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13)) som ligger utanför byarågång.

Landskapsregeringen har i havsplanen pekat ut de områden som bedöms vara lämpade för havsbaserad vindkraft. Planen beskriver "den rumsliga och tidsmässiga utbredningen av relevanta befintliga och framtida verksamheter, intressen och användningsområden". Syftet är att främja en hållbar användning, utveckling och tillväxt samt bidra till god vattenkvalitet och god miljöstatus. Samtycke till undersökningar ges därav primärt på dessa områden, men även på de områden på allmänt vatten som kan utgöra exempelvis kabelkorridorer.

Lagrum

Vattenlag för landskapet Åland (1996:61)

Lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (1966:13)

Nr 68

Beslut gällande samtycke att utföra undersökningar på landskapet Ålands allmänna vattenområden.

ÅLR 2022/4910

185 S4

Ilmatar Offshore Ab har 04.07.2022 inkommit med en ansökan om vattenägaren landskapet Ålands samtycke till att utföra sjömätningar och undersökningar på landskapet Ålands norra vattenområden för planering av storskalig havsbaserad vindkraft.

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen ge sitt samtycke till att Ilmatar Offshore Ab får utföra undersökningar på de i havsplanen för havsbaserad vindkraft utpekade områdena, **bilaga 1 och 2**, i enlighet med de villkor som framgår av principbeslut [S422P02] **bilaga 3**. Därtill får undersökningar utföras på allmänt vatten, **bilaga 4a och 4b**, nödvändiga områden för möjliggörandet av anslutningar och energidistribution.

Motivering

I egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen har landskapsregeringen enligt 3 § 2 kap. vattenlagen rådighet över de allmänna vattnen, det vill säga de landskapsägda vatten (1 § lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13)) som ligger utanför byarågång.

Landskapsregeringen har i havsplanen pekat ut de områden som bedöms vara lämpade för havsbaserad vindkraft. Planen beskriver "den rumsliga och tidsmässiga utbredningen av relevanta befintliga och framtida verksamheter, intressen och användningsområden". Syftet är att främja en hållbar användning, utveckling och tillväxt samt bidra till god vattenkvalitet och god miljöstatus. Samtycke till undersökningar ges därav primärt på dessa områden, men även på de områden på allmänt vatten som kan utgöra exempelvis kabelkorridorer.

Lagrum

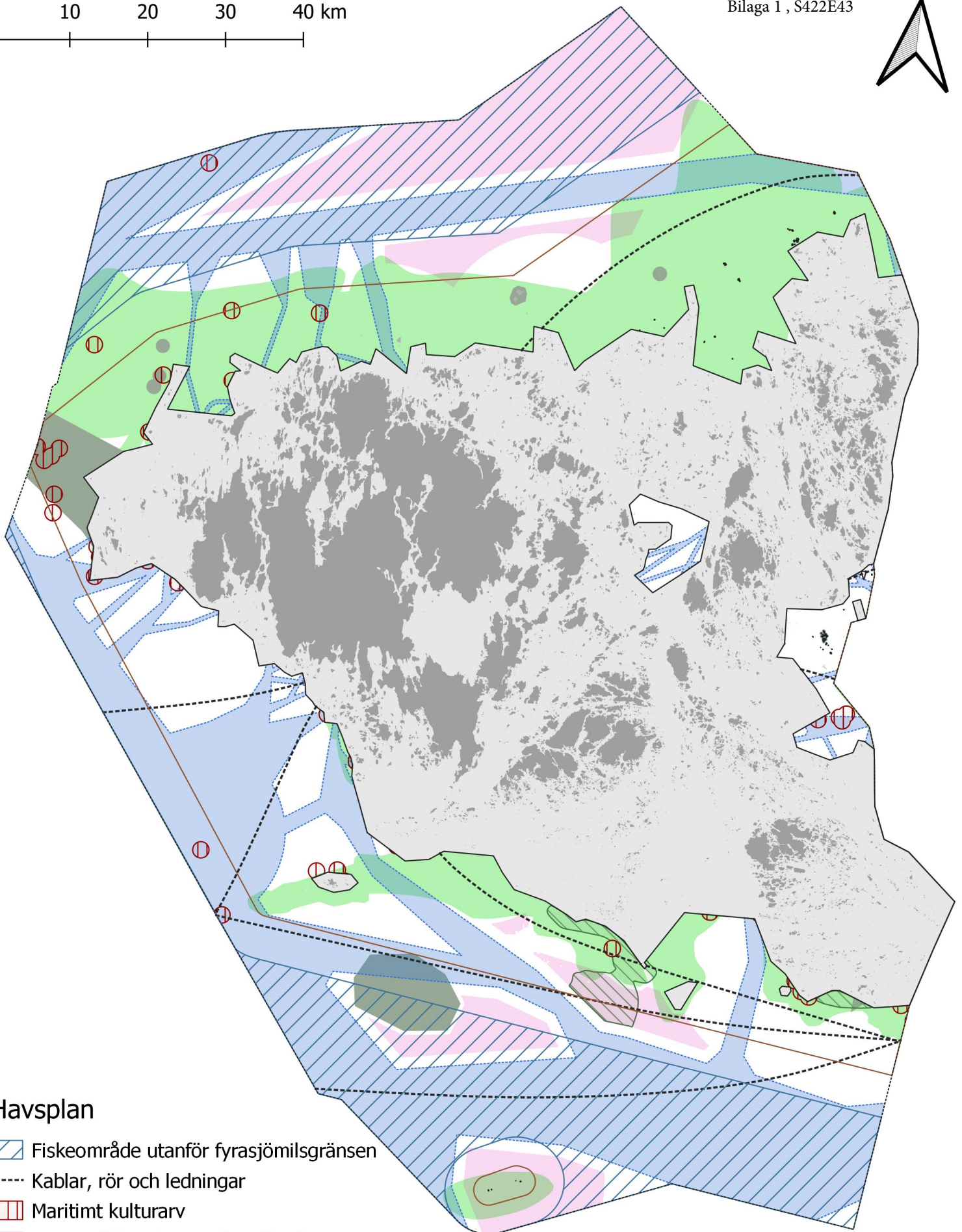
Vattenlag för landskapet Åland (1996:61)

Lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (1966:13)

---

0 10 20 30 40 km

Bilaga 1, S422E43

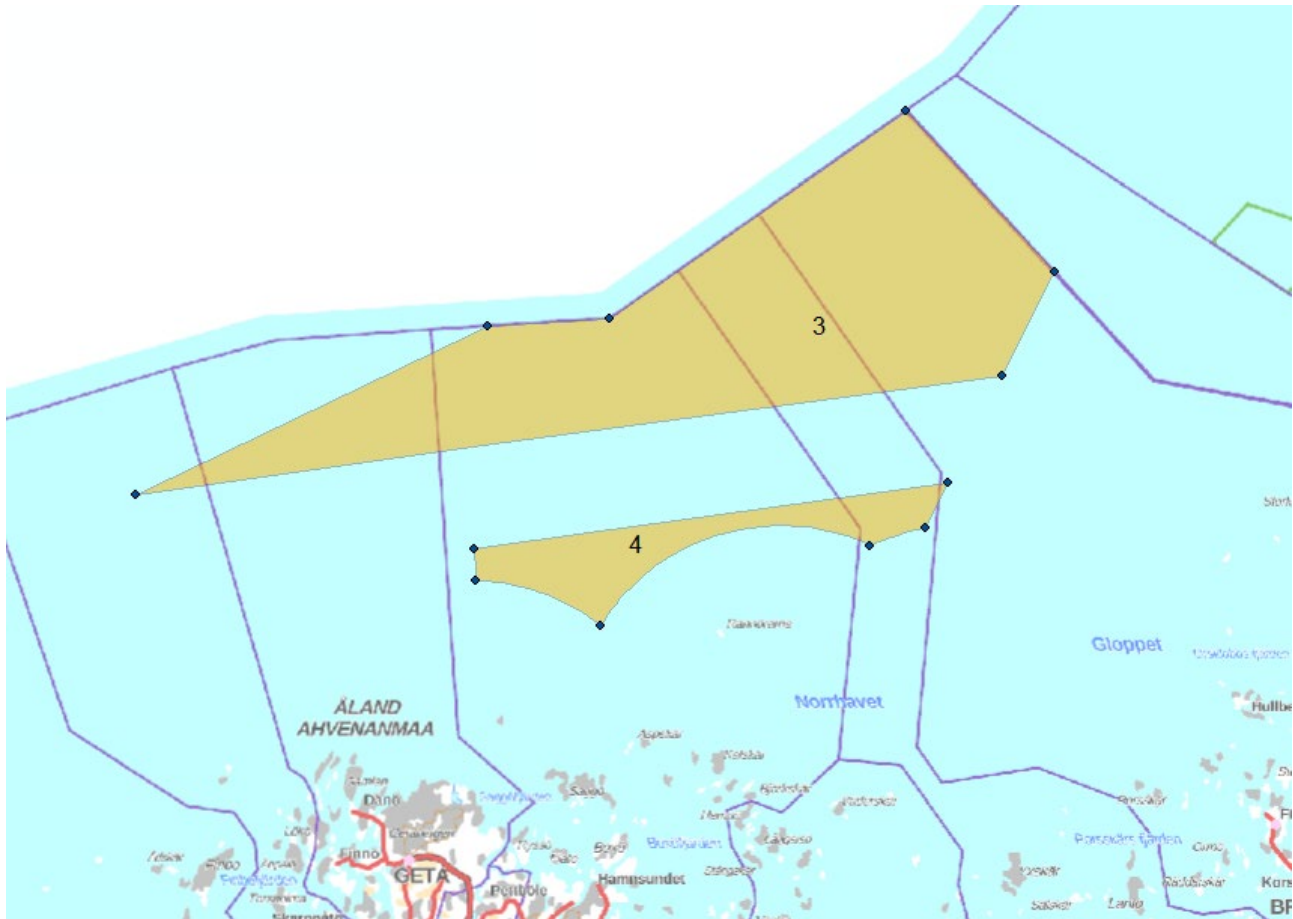
Havsplan

- Fiskeområde utanför fyrasjömilgränsen
- Kablar, rör och ledningar
- Maritimt kulturarv
- Potentiell havsbaserad vindkraft
- Potentiellt vattenbruk
- Sjöfartsområden
- Skyddsområden
- Värdefull natur, kultur och miljö

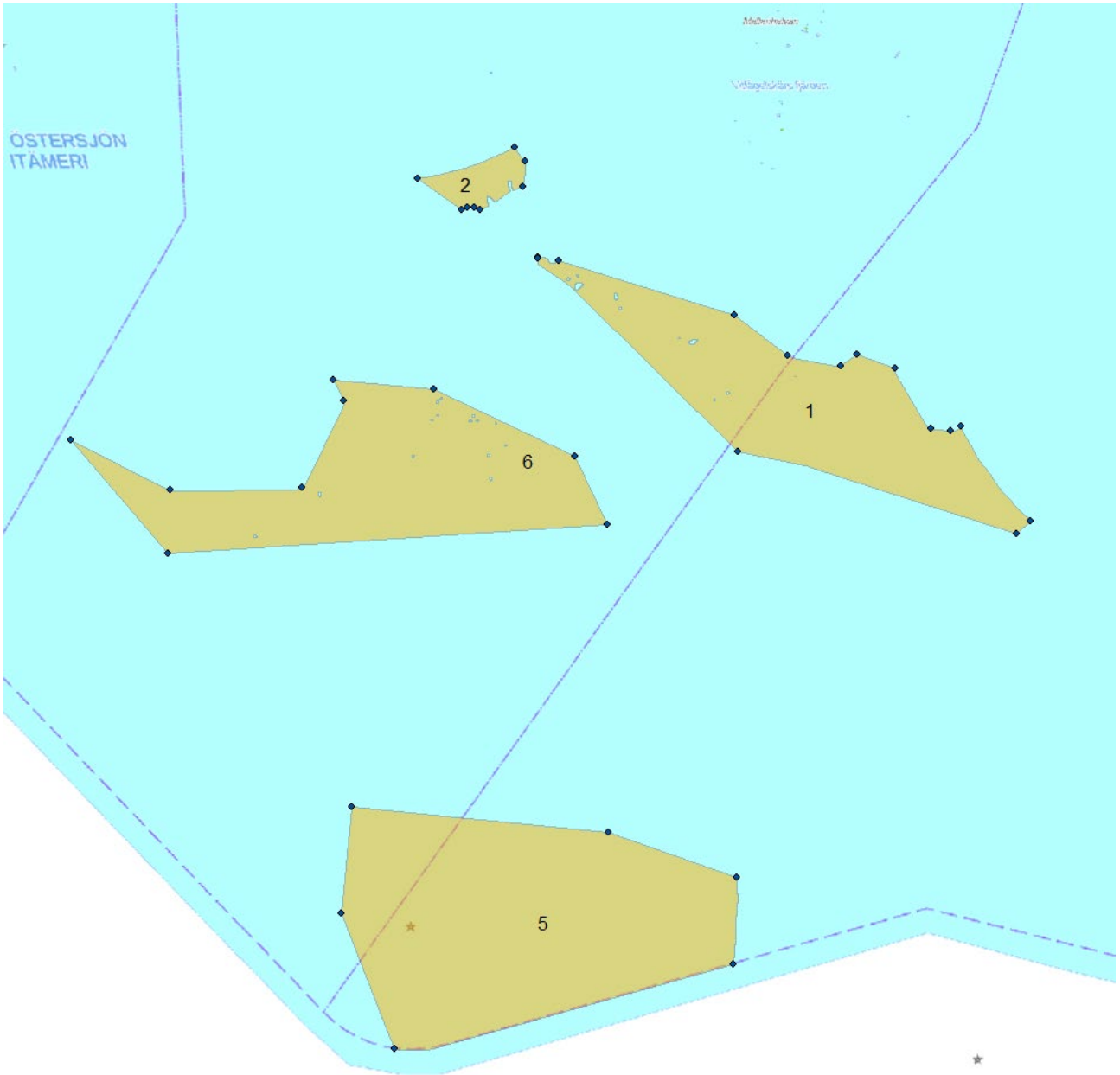
Administrativa gränser

- Privata vatten
- Kustvattenlinje
- Yttre gräns för landskapet Åland

Områdesmarkeringar, inklusive koordinatlista

Poygon	EEUREF	NEUREF
1	129626	6645691
1	129626,5	6645694
1	129627,9	6645697
1	129630,2	6645699
1	129632,9	6645701
1	129636	6645701
1	130596	6645581
1	138619,9	6643065
1	141040,7	6641212
1	143491,2	6640774
1	144197,8	6641266
1	145956,2	6640641
1	147604,6	6637878
1	148516,8	6637782
1	148963,5	6637993
1	152180,9	6633663
1	151540,7	6633077
1	138771,3	6636851
1	129626	6645691
2	128927,1	6648976
2	126996	6647901
2	126726	6648021
2	126386	6648021
2	126126,6	6647921
2	124130,4	6649339
2	128561,9	6650739
2	129058,6	6650118
2	128927,1	6648976
3	111360,4	6752108
3	120025,6	6752653
3	140852,6	6767207
3	151267,3	6755905
3	147604,9	6748597
3	86679,46	6740248
3	111360,4	6752108
4	143836,7	6741136
4	142245,3	6737904
4	138335,4	6736704
4	119319	6731086
4	110604,7	6734224
4	110457,2	6736497
4	143836,7	6741136
5	138586	6613414
5	123044,1	6609519

5	120599,3	6615698
5	121099,7	6620613
5	132872,5	6619435
5	138706	6617385
5	138586	6613414
6	120249,2	6640144
6	124850,9	6639702
6	131301,8	6636622
6	132800,4	6633492
6	112668,7	6632156
6	108261,6	6637370
6	112804,2	6635073
6	118813,1	6635178
6	120734,8	6639153
6	120249,2	6640144

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Alfons Röblom

Protokollförelse
Byråchef
Jacob Nordlund

Nr 2

Principbeslut gällande samtycke att utföra
undersökningar på landskapet Ålands allmänna
vattenområden
ÅLR 2022/6473

Bakgrund

Landskapsregeringen har i syfte att fortsätta med arbetet att etablera havsbaserad vindkraft uppmanat privata aktörer att anmäla sitt intresse för att utföra undersökningar i första hand på de i havsplanen (S421P01) utpekade områden för havsbaserad vindkraft. För att klargöra processen och villkoren för utförande av undersökningar fattar landskapsregeringen ett principbeslut:

Beslut

Landskapsregeringen kan besluta att i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen ge sitt samtycke till att privata aktörer får utföra undersökningar på de i havsplanen för havsbaserad vindkraft utpekade områdena och därtill på allmänt vatten nödvändiga områden för möjliggörandet av anslutningar och energidistribution enligt följande villkor:

1. Samtycket till undersökningar är inte exklusivt. Undersökningarna får inte hindra andra aktörer från att utföra undersökningar inom samma område.
2. Samtycket gäller enbart för den sökande aktören och kan inte överföras till någon del till tredje part. Detta utesluter inte nyttjandet av underleverantörer för att utföra själva undersökningarna.
3. Undersökningarna får endast utföras under en tidsperiod om tre år från enskilt samtyckes beslutsdatum. Landskapsregeringen, i egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen, har möjlighet att återta samtycket om aktören inte iakttar villkoren, systemet med samtycket inte fungerar ändamålsenligt eller om vindkraftsplanerna framskridit så långt att undersökningarna inte längre behövs.

4. Undersökningarna ska enbart syfta till att utreda möjligheterna att anlägga havsbaserad vindkraft. Exempel på sådana undersökningar är:
Sjömätningar/bottenkarteringar (**Bilaga 1, S422P02**)
Vindmätningar
Provfiske (**Bilaga 2, S422P02**)
Vattenprovtagningar
Ljudmätningar
Naturvärdesinventeringar (**Bilaga 3, S422P02**)
5. Anmälan om var och när undersökningar genomförs ska göras till landskapsregeringen minst en vecka på förhand, per epost till registrator@regeringen.ax . I anmälan ska det ingå var, när och vilken typ av undersökningar, inklusive metodik, som planeras. Landskapsregeringen rekommenderar att samråd om undersökningarna hålls i förväg för att skapa den samordning som ska eftersträvas enligt 2 § landskapslag om MKB (2018:31) och för att främja förfarandet och informationsutbytet i övrigt.
6. Fasta installationer på allmänt vatten kräver separat samtycke av landskapsregeringen. Anhållan ska göras per epost till registrator@regeringen.ax. Anhållan bör innehålla beskrivning av installationen och dess placering, hur länge installationen kommer fortgå samt motivering till varför installationen är nödvändig.
7. Aktören ska tillse att samtliga för undersökningarna erforderliga tillstånd inhämtas, samt att berörda myndigheter informeras i god tid innan undersökningarna påbörjas. Till detta hör tillstånd från finska försvarsmaktens huvudstab för undersökning och kartläggning av havsbotten. Aktören svarar själv för alla kostnader och eventuella skador som kan uppstå med anledning av undersökningarna och därtill anslutna åtgärder.
8. Aktören förbinder sig att delge samtliga inhämtade data till landskapsregeringen. Detta gäller inte data som inte kan delges landskapsregeringen enligt lagstiftning eller myndighetsbeslut. Data ska delges per område tre månader efter det att ett område tilldelats en aktör och beslutet vunnit laga kraft. Detsamma gäller områden där beslut fattas att inte konkurransutsätta. Informationen hanteras i enlighet med förvaltnings- och offentlighetslagstiftningen.
9. Sjö- och miljösäkerhetskrav, behoven av och förutsättningarna för det nationella försvaret, gränssäkerhet, sjöfart, maritim industri, övrig energiproduktion, gruvverksamhet, turism, fiske och fritidsverksamhet samt befintliga projekt med tillhörande rättigheter och annan användning av havsområdet ska beaktas i all planering och undersökningsverksamhet som har som syfte att genomföra ett projekt inom ekonomisk exploatering. Samtyckesinnehavaren ska också i sina aktiviteter iaktta den allmänna försiktighetsprincipen för att förebygga och minimera skador.
10. Undersökningar som syftar till ekonomisk exploatering av allmänna vatten ska genomföras med beaktande av den särskilda karaktär dessa vatten har enligt lagen (1966:13) om rätt till allmänt vattenområde. Särskilt ska negativ påverkan på möjligheterna att idka jakt och fiske, fritt färdas på området samt annat allmänt nyttjande undvikas.

11. Aktören ska följa vad som i andra lagar eller internationella avtal är stadgat och/eller föreskrivet.
12. Enbart aktörer med åländsk näringsrätt kan beviljas samtycke. Eventuella underleverantörer för undersökningar ska inneha näringsrätt eller tillfällig näringsrätt enligt gällande lagstiftning.
13. Samtycke kan enbart ges organisationer som bildats eller är under bildning, vars verksamhetsområde omfattar att undersöka, planera, uppföra och/eller driva vindkraft med därtill hörande anslutningar, energiproduktion, energidistribution och/eller energilagring.
14. Landskapsregeringen har möjlighet att efter utlåtande gällande säkerhetspolitiska aspekter från försvarsministeriet neka eller återta ett samtycke.

Landskapsregeringen kan tillföra ytterligare villkor i beviljande av enskild ansökan.

Ett samtycke från Ålands landskapsregering till undersökning innebär inte att erhållaren beviljas något annat tillstånd. Samtycke innebär inte heller någon prioritet till möjlig ekonomisk exploatering eller rätt till eventuellt framtida användande för det aktuella området eller något annat område.

Landskapsregeringen kan med framtida beslut komma att ändra på de områden som kan utvecklas för havsbaserad vindkraft. Även beslut om de processer som tillämpas för eventuell fördelning av områden kan över tid komma att ändras. Detta gäller även under tidsperioden för undersökningarna. Alla ekonomiska och andra risker och ansvar för planerande och genomförande av undersökningar bärs av den ansökande.

Motivering

I egenskap av förvaltare av de allmänna vattnen har landskapsregeringen enligt 3 § 2 kap. vattenlagen rådighet över de allmänna vattnen, det vill säga de landskapsägda vatten (1 § lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (ÅFS 1966:13) som ligger utanför byarågång.

Landskapsregeringen har i havsplanen pekat ut de områden som bedöms vara lämpade för havsbaserad vindkraft. Planen beskriver "den rumsliga och tidsmässiga utbredningen av relevanta befintliga och framtida verksamheter, intressen och användningsområden". Syftet är att främja en hållbar användning, utveckling och tillväxt samt bidra till god vattenkvalitet och god miljöstatus. Samtycke till undersökningar ges därav primärt på dessa områden, men även på de områden på allmänt vatten som kan utgöra exempelvis kabelkorridorer.

Lagrum

Vattenlag för landskapet Åland (1996:61)

Lagen om rätt till allmänt vattenområde inom landskapet Åland (1966:13)

Förtydligande gällande sjömätning/bottenkartering

Skyddet av maritimt kulturarv regleras i Landskapslagen (2007:19) om skyddet av det maritima kulturarvet samt i landskapslagen (1965:9) om fornminnen, som reglerar fredning och utredningar av skyddat maritimt kulturarv under vatten, samt tillståndspliktig dykverksamhet inom Landskapet Åland.

Sjömätning som genomförs över områden som kan vara föremål för miljökonsekvensbedömning, planläggning, anläggande av fysiska anordningar, kabelläggning, muddring eller annan fysisk påverkan av havsbotten ska genomföras på ett sätt som möjliggör utredning av förekomst av eller påverkan på skyddat maritimt kulturarv. Som vedertagna anvisningar för arkeologiskt förfarande vid bottenkartering i Finland hänvisar landskapsregeringen till Museiverkets anvisningar för sonarkartering vid arkeologisk inventering under vatten: https://www.museovirasto.fi/uploads/Palvelut_ja_ohjeet/Museovirasto_vedenpohjan_luotaus_hje_2020_SV.pdf

Kartering med side scan sonar är oftast det lämpligaste sättet att pålitligt kartlägga större havsområden. Även kartering med multibeam-ekolod kan utnyttjas i inventeringen. Vid mån av möjlighet rekommenderas det att förena dessa karteringssätt. En marinärkeolog måste delta åtminstone i tolkningen och rapporteringen av karteringsmaterialet. Även om själva karteringen skulle genomföras utan en marinärkeolog rekommenderas det att denna kompetens ändå nyttjas vid planeringen av karteringen. Sonarkarteringsmaterial som producerats för ett annat syfte är inte nödvändigtvis lämpligt för arkeologisk tolkning eller att upptäcka undervattens maritimt kulturarv.

Förtydligande gällande provfiske

Särskilt tillstånd för provfisket skall, med stöd av § 40 LL om fiske i landskapet Åland (1956:39), inhämtas från landskapsregeringens fiskeribyrå.

Av tillståndsansökan skall framgå:

- vem som söker (namn, adress, kontaktperson och övriga kontaktuppgifter),
- vilket område ansökan gäller (kartor bifogas),
- vilken tidsperiod man ämnar utföra provfisket,
- vilka metoder man avser att använda sig av

samt

- om man har kännedom, vilka fartyg/båtar som deltar i provfisket (namn, befälhavare, telnr, radioanrop). Fartygsuppgifterna skall inlämnas senast innan provfisket inleds.

Till ansökan bifogas beslut över beviljat tillträde till vattenområdet.

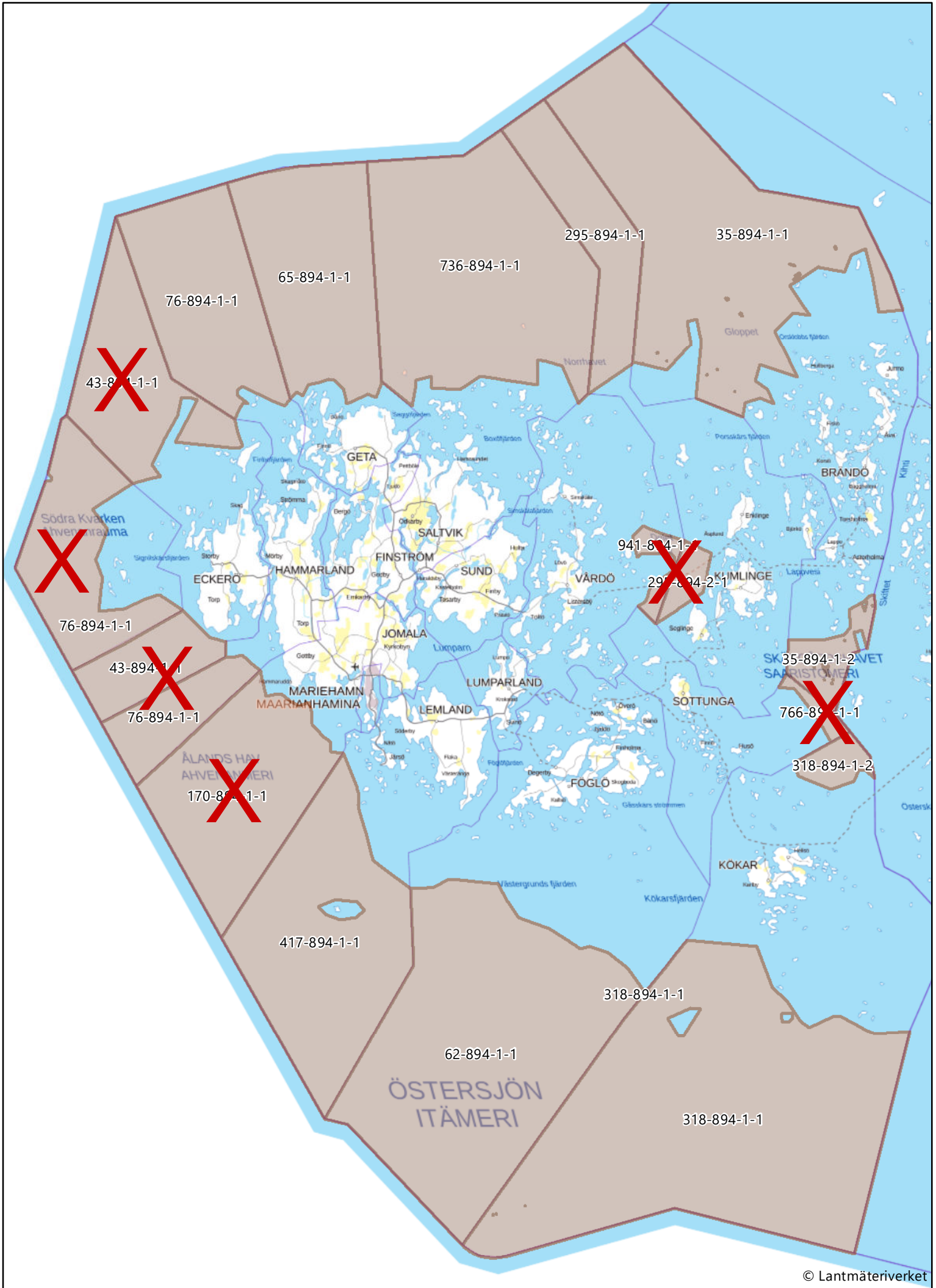
Förtydligande gällande naturvärdesinventeringar

Velmu-metoden rekommenderas för naturvärdesinventeringar på havsbotten för att erhålla jämförbara data med tidigare genomförda karteringar.

https://www.ymparisto.fi/download/Velmu_menetelmaohjeistus_20220214zip/%7BE07FDE1A-D526-495B-A1FF-D80A8C1521CE%7D/157838

I första hand är metodiken gällande fält-delen vid drop-video och dyktransekter viktigt att följa för jämförbarhet.

För övriga typer av naturvärdesinventeringar rekommenderas den sökande kontakta landskapsregeringens miljöbyrå för att säkerställa jämförbarhet med genomförda och planerade undersökningar.

Fastighetsbeteckningar allmänt vatten

Fastighetsbeteckning	Kommunnummer	Typ	Kommun	Areal_km2
35-894-1-1	35	Allmänt vattenområde	Brändö	877,920061
62-894-1-1	62	Allmänt vattenområde	Föglö	1020,910535
65-894-1-1	65	Allmänt vattenområde	Geta	446,887613
76-894-1-1	76	Allmänt vattenområde	Hammarland	395,360194
295-894-1-1	295	Allmänt vattenområde	Kumlinge	240,68148
318-894-1-1	318	Allmänt vattenområde	Kökar	1359,855799
417-894-1-1	417	Allmänt vattenområde	Lemland	603,455464
736-894-1-1	736	Allmänt vattenområde	Saltvik	785,564966

Hänvisning
Bogskär naturreservat

Kontaktperson
Naturvårdsintendent Maija Häggblom
maija.haggblom@regeringen.ax

Ärende

Föredragande tjänstemans reservation mot upphävandet av beslut om inrättande av Bogskär naturreservat i Föglö, Kökar och Lemlands kommun

Reservation

Den föredragande tjänstemannen reserverar sig mot beslutet om undanröjandet och förbudandet i enlighet med 48 § förvaltningslagen för Åland (2009:8) verkställigheten av tills vidare av miljöbyråns beslut nr 83, ärende nr 105 av 7.12.2023, S4, ÅLR 2023/7985 och vill framföra att grund för rättande av beslutet som sakfel enligt 45 § förvaltningslagen för Åland (2009:8) inte föreligger. Beredningen har varit omfattande, den har följt god förvaltningspraxis och gällande lagstiftning.

Motivering

I beredningen av beslut nr 83, ärende nr 105 av 7.12.2023, S4, ÅLR 2023/7985, har den havsplan (S421P01) som fastställdes av landskapsregeringen 18.3.2021 beaktats. Redan i havsplanen framfördes att det bör observeras att förslagen till placering av vindkraftverk är riktgivande. Den exakta placeringen av vindkraftverk kan enligt havsplanen först bestämmas efter noggranna undersökningar av t.ex. bottenkvalitet, växt- och djurliv, eventuell förekomst av vrak etc. Enligt havsplanen innebär detta att det kan tillkomma områden inom de nu markerade områdena där det inte blir tillåtet att placera vindkraftverk. På motsvarande sätt kan det tillkomma områden utanför de nu markerade områdena där det blir tillåtet att anlägga vindkraftverk, om undersökningar visar att det inte strider mot andra behov och annan användning. I all havsplanering ska ekosystembaserad förvaltning tillämpas och viktiga naturvärden och -områden ska skyddas i första hand, även framom behovet att utveckla förnyelsebar energi. Vikten av detta återges även EU-kommissionens vägledningar för havsbaserad vindkraft.^{1 2}

---

¹ Kommissionens tillkännagivande
Vägledningsdokument om utbyggnad av vindkraft och EU:s naturvårdslagstiftning

² The wildlife sensitivity mapping manual
Practical guidance for renewable energy planning in the European Union

I fråga om vindkraftsbolag med beviljade samtycken för undersökningar inom allmänt vatten konstateras, i enlighet med Principbeslut gällande samtycke att utföra undersökningar på landskapet Ålands allmänna vattenområden, nr 2, 23.8.2022, ÅLR 2022/6473, att ett samtycke från Ålands landskapsregering till undersökning inte innebär att erhållaren beviljas något annat tillstånd. Samtycke innebär inte heller någon prioritet till möjlig ekonomisk exploatering eller rätt till eventuellt framtida användande för det aktuella området eller något annat område. Landskapsregeringen kan med framtida beslut komma att ändra på de områden som kan utvecklas för havsbaserad vindkraft. Även beslut om de processer som tillämpas för eventuell fördelning av områden kan över tid komma att ändras. Detta gäller även under tidsperioden för undersökningarna. Alla ekonomiska och andra risker och ansvar för planerande och genomförande av undersökningar bärs av den ansökande.

Havsplanen var baserad på kunskap om de marina förekomsterna fram till år 2020. Redan i havsplanen framkommer dock att Åland har godkänt och anslutit sig till Konventionen om biologisk mångfald. Enligt konventionen ska parterna skydda minst 10 % av sina kust- och havsområden. EU har som mål att 30 % av land och vatten ska vara skyddade tills år 2030. Målsättningen om 10 % skydd har slagits fast i den åländska utvecklings- och hållbarhetsagendan. Enligt det strategiska utvecklingsmålet "Ekosystem i balans och biologisk mångfald" ska minst 10 % av kust- och havsområdena vara skyddade år 2030. Åland hade då skyddat 2,8 % av sina vattenområden, i dag ligger andelen skyddade vattenområden strax över 3 %. I havsplanen nämns också att arbete pågår att kartera och identifiera havsområden och undervattensnatur av högt värde som underlag för att skydda områden enligt målsättningen. Ett förverkligande skulle bidra till att Åland således uppfyller såväl utvecklings- och hållbarhetsagendan mål som mål 14 i FN:s Agenda 2030 om bevarande och nyttjande av kust och havsområden och de marina resurserna på ett hållbart sätt. I havsplanen finns de befintliga skyddade områden markerade samt en del av områden som är kända för att hysa värdefull natur. Dock saknas i havsplanen flera områden som redan då var kända för en hög biologisk mångfald och som redan tidigare i olika sammanhang hade ansetts vara viktiga områden att skydda även i internationellt perspektiv. Ett sådant område är Bogskärsområdet som miljöbyråns beslut nr 83, ärende nr 105 av 7.12.2023, S4, ÅLR 2023/7985 avsågs att bli skyddat genom. Efter att havsplanen har antagits har även arbetet med kartering av naturvärden gått vidare bland annat inom det stora EU-projektet LIFE20 IPE/FI/000020 LIFE-IP BIODIVERSEA, som förutom själva karteringsarbetet även förbinder Åland till skyldigheten att på basen av tidigare och inom projektet inhämtade vetenskapliga fakta utse och inrätta skyddsområden inom Ålands marina område. Bogskärsområdet är ett sådant område som har utsetts inom projektet och ska även därför inrättas som naturreservat. Även förvaltningsplaner och uppföljningsprogram ska utarbetas. Områdets värde har bekräftats genom undersökningar och det uppfyller kriterierna för att föreslås som ett SCI-område i enlighet med artikel 4 i Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och

växter (habitatdirektivet) och SPA-område i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet.) När Bogskärs-områdets avgränsningar har utarbetats har en mängd olika kriterier tillämpats, i samarbete med forskare och andra sakkunniga. I sammanhanget är viktigt att notera, att EU-kommissionen på eget initiativ kan väcka talan i fråga om bristande skydd för områden som är viktiga för direktivarter eller livsmiljöer som skyddsområden borde ha utsetts för. Att inte på grund av ekonomiska intressen eller andra orsaker föreslå ett uppenbart viktigt område som ett SCI-område kan också leda till att ärendet tas upp i EU-domstolen, flera exempel på sådana domar går att finna³.

Beslutet att skydda Bogskärsområdet var baserat på 5 § och 8 § landskapslagen (1998:82) om naturvård, nedan naturvårdslagen, 27 § landskapslagen (1956:39) om fiske i landskapet Åland samt i enlighet med artikel 8 och artikel 11.1 Europaparlamentets och rådets förordning (1380/2013) om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG. Inom området förekommer livsmiljötyper av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet. Bland annat förekommer livsmiljötypen *Rev* med beteckningen 1170 och *Boreala öar och småskär* med beteckningen 1260 i Bilaga I till habitatdirektivet samt mångfacetterade undervattenshabitat såsom blåmusselängar samt algsamhällen. Området är topografiskt heterogent och innehåller en mosaik av både rev som börjar på 6 m djup och kanjonliknande djupområden på 200 m djup. Området är viktigt för födosök för bland annat de särskilt skyddsvärda direktivarterna tumlare (*Phocoena phocoena*), Östersjövikare (*Pusa hispida*) samt för ett flertal sjöfåglar såsom svärta (*Melanitta fusca*, VU), knipa (*Bucephala clangula*, LC) och ejder (*Somateria molissima*).

I dag känner vi även till att en EU-förordning om restaurering av natur är på slutrakan av behandlingen. Även med tanke på den är skapandet av skyddsområden av yttersta vikt. Åland har en central roll i bevarandet och återställandet av marina livsmiljöer, däggdjur, fiskarter till följd av landskapets läge i Östersjön. Att skydda de viktigaste naturliga reproduktions- och födosöksområdena för fisk genom inrättade av ett återhämtningsområde skulle utgöra ytterligare ett syfte för ett naturreservat inom Bogskärsområdet. Bogskär naturreservat inrättades enligt ovan även för att skydda viktiga reproduktionsområden för strömming (*Clupea harengus membras*) samt torsk (*Gadhus morhua*). I området förekommer också ett stort antal marina fiskarter som klassas allt mellan starkt hotade till nära hotade och som är i behov av ett skyddsområde. Flera av arterna, i synnerhet tumlaren, men även olika fiskarter riskerar problem med orienteringsförmågan samt reproduktionsstörningar till följd av störningar i

---

³ Mål C-371/98, First Corporate Shipping, ECLI:EU:C:2000:600 Mål C-71/99, Kommissionen mot Tyskland. ECLI:EU:C:2001:433 Mål C-374/98, Basses Coribères. ECLI:EU:C:2000:670 Mål C-3/96, Kommissionen mot Nederländerna. ECLI:EU:C:2012:284 Mål C44/95, Lappel Bank. ECLI:EU:C:1996:297 Mål C-57/89, Leybucht. ECLI:EU:C:1991:89 Mål C-191/05, Kommissionen mot Portugal. ECLI:EU:C:2006:472

undervattensmiljön i form av vibrationer och buller som härleds från antropogena aktiviteter.

Fredningen skulle inte påverka utformningen eller användningen av de befintliga farledsområdena för sjötrafik eller underhåll av trafiklederna, inte heller skulle befintliga kabeldragningar eller underhåll av dem påverkas. För eventuella kommande ändringar i fråga om farleder eller för allmännyttan nödvändiga kabeldragningar skulle ett tillståndsförfarande tillämpas i enlighet med 24 a § och 24 b § naturvårdslagen. Således beaktas även synpunkterna angående sjötrafiken.

Om fredningsbeslutet och undantag från fredningen stiftas i övrigt i 8 § och 9 § naturvårdslagen.

Fredning av områden som naturreservat enligt 5 § naturvårdslagen förutsätter att det i området förekommer en art, en biotop eller ett ekosystem som är sällsynt eller att området är av särskild betydelse för kännedomen av landskapets natur eller representativ för en viss naturtyp. Dessutom ska landskapsregeringen i enlighet med 21 § naturvårdslagen uppta i förteckningen över områden som omfattas av nätverket Natura 2000 sådana områden som bör fredas för att uppfylla landskapets internationella förpliktelser. Dessa områden ska så snart som möjligt skyddas som naturreservat. Bogskär med omkringliggande vattenområde är ett sådant område. Även i enlighet med artikel 8 och artikel 11.1 Europaparlamentets och rådets förordning (1380/2013) ska man fortsättningsvis sträva efter att inrätta skyddade områden på grundval av områdenas biologiska känslighet, inbegripet områden avseende vilka det finns tydliga bevis på betydande koncentrationer av fisk under minsta referensstorlek för bevarande och på lekområden. I sådana områden får fiskeverksamhet begränsas eller förbjudas i syfte att bidra till bevarandet av levande akvatiska resurser och marina ekosystem. Eftersom området även skulle anmälas till EU-kommissionen som ett förslag till ett område av gemenskapsintresse, ankommer det kommissionen att besluta om skyddsområdets konsekvenser för de länder som har rätt att fiska inom det aktuella området. Området skulle även vara ett viktigt bidrag till nätverket av HELCOM MPAs genom en utvidgning av det inom området befintliga HELCOM-området Bogskär.

Förslaget till fredningsbeslut hade före beslut varit på remiss i enlighet med 8 § 1 mom. naturvårdslagen. Som remissinstanser betraktas organisationer eller myndigheter som bjuds in att svara på en remiss. I de fall att ett område ägs helt eller delvis av enskilda fastighetsägare hörs även dessa, även om avtal om fredning alltid sluts innan det är aktuellt med fredningsbeslut. Med sina specialkunskaper förväntas remissinstanserna kunna ge ökad kunskap om ett beslutsförslags nytta och konsekvenser. Således ställs även krav på remissinstanserna att bidra med ytterligare information i sina svar till den som har sänt ut begäran om utlåtande. Som organisationer i remissammanhang brukar inte privata företag betraktas. Inte heller berättigar de beviljade samtyckena till

vindkraftsbolag dessa till ekonomiska anspråk om områden de har undersökt inte längre är tillgängliga för vindkraft eller annan exploatering. Detta framkommer tydligt i principbeslutet gällande samtycke att utföra undersökningar på landskapet Ålands allmänna vattenområden.

Utöver den i 8 § 1 mom. naturvårdslagen stadgade utlåtandeförfrågan till de berörda kommunerna har synpunkter inhämtats även från Traficom, miljöministeriet, forststyrelsen samt internt från fiskeribyrån och kulturbyrån. Den i remissvaren inkomna informationen har beaktats under beredningen och i utformningen av det slutliga beslutet med beaktande de lagrum som reglerar naturvårdsområdet, både vad gäller art- och biotopskydd som sådant, fredning av områden och de internationella förpliktelserna. Dit hör bland annat naturvårdslagstiftningen och fiskerilagstiftningen för Åland, EU:s fiskeriförordning, havsplaneringsdirektivet (2014/89/EU), och EU:s strategi för biologisk mångfald 2030.

Mot bakgrund av detta finns inte skäl för att undanröja eller att tillsvidare förbjuda verkställigheten i enlighet med 48 § förvaltningslagen för Åland (2009:8) av beslut nr 83, ärende nr 105 av 7.12.2023, S4, ÅLR 2023/7985.

Naturvårdsintendent

Majja Häggblom